

ص ۳۱-۴۱

تاریخ دریافت: ۸۷/۰۴/۰۲

تاریخ پذیرش: ۸۷/۰۸/۲۸

بررسی دیدگاه اولیای دانش‌آموزان مدارس ابتدایی شهرستان ساری نسبت به وضعیت فعلی درس تربیت‌بدنی و ورزش

دکتر سید محمدحسین رضوی^۱

طاهره قاسم پور^۲

چکیده

هدف از اجرای این تحقیق، بررسی دیدگاه اولیای دانش‌آموزان مدارس ابتدایی شهر ساری نسبت به وضعیت فعلی درس تربیت‌بدنی و ورزش بود. روش تحقیق، توصیفی از نوع پیمایشی است که به روش میدانی و با استفاده از پرسش‌نامه انجام گرفت. جامعه آماری شامل اولیای دانش‌آموزان مدارس ابتدایی دولتی دخترانه و پسرانه شهر ساری و نمونه آماری شامل ۳۸۴ نفر از اولیاست که به طور تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. روایی و پایایی پرسش‌نامه که برای متغیرهای مورد نظر به کار گرفته شد، پس از تأیید مورد استفاده قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش (۱) تجزیه و توصیف داده‌ها با استفاده از روش آمار توصیفی (۲) برای آزمون فرضیه‌های تحقیق نیز با استفاده از روش مناسب آمار استنباطی (از آزمون t- مستقل) استفاده شد. بر اساس نتایج پژوهش، دیدگاه اولیا، نسبت به درس تربیت‌بدنی و ورزش، مثبت بود و میانگین امتیازهای تعلق‌گرفته به پاسخ‌های اولیا در بخش محتوا و آموزش این درس ۳/۴۳، ارزشیابی ۳/۵۲ و روش تدریس نوین ۳/۷۳ از ۵ بود. نتایج آزمون فرضیه‌ها نیز نشان داد، بین دیدگاه اولیای دانش‌آموزان در مورد: محتوا و آموزش، ارزشیابی و روش تدریس نوین، تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

واژه‌های کلیدی: اولیا، دیدگاه، ارزشیابی، محتوا، روش تدریس نوین.

۱. استادیار دانشگاه مازندران

۴. کارشناس ارشد تربیت بدنی

مقدمه

علم تربیت بدنی، مباحثی همچون فعالیت‌های حرکتی و جنبه‌های شخصیتی انسان را شامل می‌شود و به عنوان یکی از ارکان بسیار مهم تعلیم و تربیت مطرح است. تربیت بدنی در مدارس با فعالیت‌های جسمانی و حرکتی سازماندهی شده، می‌تواند به عنوان عامل بسیار مهمی در حفظ سلامتی و روند تکامل و رشد استعدادها و جسمانی ایفای نقش کند. تربیت بدنی همگام با گسترش فعالیت‌های حرکتی، پرورش جنبه‌های شخصیتی را با اتکا به فعالیت‌های بدنی و شرکت در فعالیت‌های گروهی موجب می‌شود (۱۱).

در چند دهه اخیر، مقوله ورزش و تربیت بدنی و نقش آن در تندرستی و شادابی، یکی از مباحثی بوده که مورد توجه صاحب‌نظران علوم ورزشی قرار داشته و تحقیقات متعددی در این زمینه صورت گرفته است. نتایج به دست آمده، دلالت بر این موضوع داشت که ورزش و فعالیت‌های منظم بدنی و سازمان‌یافته، عامل مؤثری در توسعه سلامتی و نشاط و شادابی تمام اقشار جامعه است و شادابی و نشاط دانش‌آموزان و نوجوانان که قشر عظیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند، تضمین‌کننده سلامت روحی و روانی جامعه آینده است. دستیابی به این مهم در سایه درس تربیت بدنی و اجرای فعالیت‌های منظم ورزشی در مدارس و آموزشگاه‌ها ممکن می‌شود (۱۳).

فعالیت بدنی منظم می‌تواند سبب حفظ و توسعه سلامتی شود، اعتماد به نفس را افزایش دهد و تصور مثبت و مناسبی نسبت به خویشتن در فرد ایجاد کند. با توجه به روند رو به رشد چاقی در دانش‌آموزان و عواقب و مشکلات ناشی از آن از جمله بیماری‌های قلبی عروقی، مشکلات اسکلتی - عضلانی، دیابت و... لازم است، معلمان و مربیان و والدین توجه ویژه‌ای به فعالیت - کودکان و نوجوانان معطوف دارند تا نسل آینده ما در این زمینه با بحران مواجه نشود. تشویق دانش‌آموزان به ورزش در دوران تحصیل می‌تواند، عادت‌های مناسبی در آن‌ها به وجود آورد و سلامتی آنان را در طول دوران زندگی تضمین کند. با توجه به این مسأله، معلمان ورزش در مدارس می‌توانند نقش مهمی ایفا کنند و مشارکت مناسب و مثبتی در آمادگی بدنی دانش‌آموزان داشته باشند. در کنار معلمان ورزش، والدین بچه‌ها نیز نقش بسیار مهمی را در آمادگی بدنی و تشویق آن‌ها به فعالیت بدنی ایفا کنند. معمولاً آن‌ها بزرگ‌ترین الگو و سرمشق فرزندان‌شان هستند و از آنجا که بچه‌ها از طریق نمونه و مثال مسائل را بهتر درک می‌کنند، لازم است والدین الگوهای مناسبی برای فرزندان‌شان باشند. تحقیقات نشان می‌دهد، شرکت والدین در فعالیت‌های بدنی می‌تواند، سبب افزایش شرکت فرزندان‌شان در فعالیت شود (۲).

کلاس تربیت بدنی می‌تواند از طریق آموزش مهارت‌های جسمانی و موارد لازم در این زمینه، فعالیت بدنی در تمام طول عمر را افزایش دهد. هدف واضح و آشکار ارتقای فعالیت بدنی در مدرسه، ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان برای فعال بودن است. غالباً تأییدات اجتماعی به عنوان یک مؤلفه مهم در ایجاد انگیزه برای دانش‌آموزان شناخته شده است. تأیید از جانب دوستان، والدین، خانواده، معلمان و دیگر بزرگسالان و حتی جامعه مدرسه، بسیار مهم است. از آنجا که معلمان تربیت بدنی می‌توانند فعالیت جسمانی را ارتقا دهند و برای افزایش

انگیزه در دانش‌آموزان، ایده‌های جالبی دارند، تأییدات اجتماعی نیز می‌تواند از طریق آن‌ها صورت گیرد. در میان منابع فراوان تأییدات اجتماعی برای بچه‌ها، والدین مهم‌ترین و قوی‌ترین منبع هستند (۱۱).
 به طور خلاصه، پژوهش‌های مبتنی بر نگرش، مقاصد مثبتی را که با هنجارهای جامعه تعیین می‌شوند، مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده تصمیم‌گیری کودکان نسبت به فعالیت جسمانی می‌دانند. نگرش مثبت با ارزش‌ها و باورهای مثبت نسبت به فعالیت جسمانی رشد می‌کنند. هنجارهای اجتماعی، پذیرش کودکان را نسبت به باورها و رفتارهای افراد مهم محیطشان، افزایش می‌دهد. این افراد مهم می‌توانند عامل مهمی در تغییر رفتار باشند. بنابراین تأثیر اجتماعی والدین در فعالیت جسمانی کودکان، تعیین‌کننده است (۸). از این رو، مقاله حاضر نگرش والدین را نسبت به درس تربیت‌بدنی و ورزش بررسی می‌کند.

در دو دهه گذشته تعداد مطالعات راجع به تربیت‌بدنی و ورزش در مدارس به میزان قابل ملاحظه‌ای افزایش داشته است و اولین گزارش در این زمینه را نمازی‌زاده در مورد توصیف وضعیت تربیت‌بدنی در دبستان‌های استان سیستان و بلوچستان و استان مرکزی در سال ۱۳۵۳ ارائه کرد و از آن به بعد هم علاقه محققان به این موضوع افزایش یافت. نتایجی که از این تحقیق به دست آمد، حاکی از آن بود که اقدامات خودیاری اولیای مدارس برای پیشبرد فعالیت‌های ورزشی مدارس، بسیار جزئی بوده است (۱۶). در پژوهش دیگر، مدیران اظهار داشته‌اند ۶۶ تا ۷۳ درصد اولیای دانش‌آموزان پیشرفت ورزشی فرزندان خود را مانند سایر دروس تعقیب نمی‌کنند (۳). هم‌تنی‌نژاد در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود به این نتایج دست یافت: ۵۹ درصد از مدیران ابراز داشته‌اند، اولیای دانش‌آموزان تا حدی به تربیت‌بدنی فرزندان خود اهمیت می‌دهند. ۱۶ درصد از اولیا، سطح اهمیت را نسبت به تربیت‌بدنی در حد زیاد و بسیار زیاد اعلام نموده‌اند (۱۷). نتایج تحقیق دیگر، حاکی از آن است، ۴۰ درصد اولیای دانش‌آموزان هیچ گونه اهمیتی به پیشرفت ورزشی فرزندان خود نمی‌دهند (۱۲). همسو با این نتایج، سعید دقیقه رضایی نیز به نتایج مشابهی دست یافت. بر اساس نتایج به دست آمده از تحقیق وی، اولیای دانش‌آموزان، وضعیت درس تربیت‌بدنی فرزندانشان را پیگیری نمی‌کنند و هیچ گونه آگاهی لازم را در این خصوص ندارند (۶). در تحقیق دیگر نیز آمده است: از نظر اکثر مدیران، والدین دانش‌آموزان در حد کم و خیلی کم پیشرفت‌های ورزشی فرزندان خود را در مقایسه با سایر دروس تعقیب می‌کنند. از نظر اکثر معلمان، اولیا در حد مطلوبی نسبت به درس تربیت‌بدنی فرزندان خود علاقه نشان می‌دهند (۱۰). در نتیجه تحقیق جلیلی نیز، ارتباط دبیران با اولیای دانش‌آموزان ضعیف عنوان شده است (۴). در نتایج تحقیق دیگر آمده است، اغلب اولیا با درس تربیت‌بدنی موافقت و میزان رغبت و علاقه دانش‌آموزان نسبت به ورزش بعد از مطالعه قرار دارد (۱۴). تعدادی دیگر، اشاره کردند، نگرش اولیای دانش‌آموزان نسبت به درس تربیت‌بدنی و ورزش مثبت می‌باشد (۸ و ۱۱ و ۲). نتایج تحقیق مظفری، حاکی از آن است که اکثر معلمان، توجه اولیا را در حد کم؛ و مدیران در حد متوسط گزارش کردند و از طرفی دیگر معلمان و مدیران، توجه مسئولان را نسبت به درس تربیت‌بدنی در حد متوسط گزارش کرده‌اند (۲۵).

محققان دیگر در نتایج تحقیقات خود اظهار داشته‌اند، والدین دانش‌آموزان از ورزش فرزندانشان حمایت می‌کنند؛ اما آن‌ها درس تربیت‌بدنی را همانند سایر موضوعات برنامه درسی، مهم تلقی نمی‌کنند و عقیده دارند که فقط آوردن نمره قبولی در درس ورزش کافی است (۲۲).

با توجه به نظرات محققان فوق و اهمیت دیدگاه والدین در خصوص درس تربیت‌بدنی در مدارس فرزندانشان، مسأله پژوهش عبارت از این که اولیای دانش‌آموزان چه دیدگاهی نسبت به وضعیت محتوا و آموزش، ارزشیابی و روش تدریس نوین درس تربیت‌بدنی و ورزش فرزندانشان دارند؟

با توجه به نتایج مطالعات انجام شده، متأسفانه در اکثر مدارس کشور ما، توجه کافی به درس تربیت‌بدنی نمی‌شود و در سطح نامطلوبی اجرا می‌گردد. به دلایل کمبود اماکن و تجهیزات، کمبود معلمان متخصص، عدم شناخت والدین از اهمیت درس تربیت‌بدنی و غیره، این درس هنوز اهمیت و جایگاه خود را به دست نیاورده است. علاوه بر این، اکثریت تحقیقات انجام شده از دیدگاه مدیران و معلمان بررسی و توصیف شده است. با توجه به این که تاکنون تحقیقی بدین صورت در این باره (دیدگاه اولیا) در مدارس ابتدایی صورت نگرفته است، تحقیق حاضر می‌کوشد تا با بررسی و توصیف این موضوع و ارائه نتایج به دست آمده در جهت کمک به مسئولان و برنامه‌ریزان آموزشی نظام آموزش و پرورش در راستای اهداف عالی تعلیم و تربیت گام مثبتی بردارد.

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر از نوع تحقیقات توصیفی - پیمایشی است که به شکل میدانی اجرا شد. جامعه آماری این پژوهش، کلیه اولیا (پدر و مادر) دانش‌آموزان مدارس دولتی مقطع ابتدایی اول تا پنجم دخترانه و پسرانه شهر ساری هستند (۱۵/۷۶۹ نفر). نمونه آماری شامل ۳۸۴ نفر از اولیا که به طور تصادفی خوشه‌ای انتخاب گردیدند. ۱۲ مدرسه (۶ مدرسه دخترانه، ۶ مدرسه پسرانه)، از هر مدرسه ۳۲ دانش‌آموز که شامل همه پایه‌های اول تا پنجم می‌شدند، به طور تصادفی انتخاب و به والدین آن‌ها که مجموعاً شامل ۳۸۴ نفر می‌شدند، پرسش‌نامه تحقیق ارسال گردید که ۳۴۱ نفر آن‌ها، پرسش‌نامه‌های خود را تحویل دادند که در واقع تعداد نمونه آماری را تشکیل دادند. در این پژوهش، وسیله اندازه‌گیری متغیرهای مورد نظر، پرسش‌نامه است که پس از تعیین روایی و پایایی آن مورد بهره‌برداری قرار گرفت. پرسش‌نامه شامل ۴۳ پرسش ۵ گزینه‌ای و با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت (نمره ۵ برای پاسخ خیلی زیاد، و نمره ۱ برای خیلی کم) و در ۴ بخش، بخش اول در ارتباط با ویژگی‌های فردی و سؤال‌های عمومی و بخش‌های بعدی شامل سؤال‌های بخش آموزش و محتوا، ارزشیابی و روش تدریس نوین تربیت‌بدنی و ورزش تهیه و تنظیم شد. برای تعیین روایی محتوایی، ابتدا پرسش‌نامه‌های تحقیق بین ۱۵ نفر از صاحب‌نظران و استادان در رشته مدیریت توزیع گردید پس از دریافت نظرات استادان محترم، نظرات و پیشنهادهای آنان با هم‌فکری استادان راهنما و مشاور در ویرایش پرسش‌نامه لحاظ گردید. برای تعیین پایایی پرسش‌نامه، تعداد ۳۰ نسخه از آن،

بین ۳۰ نفر از والدین دانش‌آموزان یکی از مدارس ساری (۱۵ نفر از پدران و ۱۵ نفر از مادران) توزیع گردید و پس از تکمیل و جمع‌آوری با استفاده از فرمول تعیین ضریب آلفای کرونباخ، ضریب پایایی ۰/۸۹ محاسبه گردید. توضیح این که این تعداد، جزء نمونه‌های تحقیق نبوده‌اند. برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی برای طبقه‌بندی نمره‌های خام، طراحی جدول توزیع فراوانی و محاسبه شاخص‌های پراکندگی مانند میانگین استفاده شده است. از آمار استنباطی برای برخورداری از آزمون‌های پارامتریک، ابتدا برای تعیین توزیع طبیعی متغیرها از آزمون کالموگروف - اسمیرنوف استفاده شد، سپس از آزمون لوین برای تعیین تجانس واریانس‌های بین متغیرها بهره‌برداری شد و برای مقایسه و تعیین تفاوت نگرش اولیا از آزمون تی مستقل برای گروه‌های مستقل استفاده شده است. تمام تجزیه و تحلیل‌های آماری با استفاده از نرم‌افزار spss13 انجام گرفت.

یافته‌های تحقیق

نتایج توصیفی

- ۱- وضعیت نسبت اولیا: ۴۲/۸۶ درصد پدر و ۵۷/۱۴ درصد مادر بودند.
- ۲- وضعیت تحصیلی: ۵۱/۵۲ درصد زیر لیسانس (پدرها ۴۶/۶۱ درصد و مادرها ۷۰/۳۹ درصد)، ۳۳/۰۸ درصد لیسانس (پدرها ۱۴/۲۳ درصد و مادرها ۲۶/۹۷ درصد) و ۷/۱۴ درصد فوق لیسانس و دکتری (پدرها ۱۳/۱۶ درصد و مادرها ۲/۶۳ درصد) بودند.
- ۳- وضعیت سابقه ورزشی و قهرمانی: ۸۹/۴۷ درصد بدون سابقه ورزشی و قهرمانی و ۱۰/۵۳ درصد دارای سابقه ورزشی و قهرمانی (پدرها ۱۸/۴۲ درصد و مادرها ۴/۶۰ درصد) بودند.
- ۴- وضعیت شغل: ۵۶/۷۷ درصد شاغل (پدرها ۱۰۰ درصد و مادرها ۲۴/۳۴ درصد) و ۴۳/۲۳ درصد بدون شغل بودند.

جدول ۱. شاخص‌های آماری دیدگاه آزمودنی‌ها نسبت به وضعیت محتوا و آموزش، ارزشیابی و روش تدریس نوین درس تربیت‌بدنی و ورزش

میانگین			والدین
روش تدریس نوین	ارزشیابی	محتوا و آموزش	
۳/۶۸	۳/۵۹	۳/۴۹	پدر
۳/۷۶	۳/۴۵	۳/۳۹	مادر
۳/۷۳	۳/۵۲	۳/۴۳	مجموع

همان طور که مشاهده می‌شود، تفاوت چندانی بین شاخص‌های آماری مربوط به نگرش والدین در مورد وضعیت محتوا و آموزش، ارزشیابی و روش تدریس نوین درس تربیت‌بدنی و ورزش وجود ندارد.

نتایج حاصل از بررسی فرضیه‌های تحقیق

بررسی تفاوت میزان دیدگاه آزمودنی‌ها نسبت به وضعیت محتوا و آموزش، ارزشیابی و روش تدریس نوین درس تربیت‌بدنی و ورزش، هدف این تحقیق است که با استفاده از آزمون t گروه‌های مستقل در جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۲. مقایسه دیدگاه آزمودنی‌ها نسبت به وضعیت محتوا و آموزش، ارزشیابی و روش تدریس

نوین درس تربیت‌بدنی و ورزش

مقدار p	درجه آزادی	مقدار t	انحراف معیار	میانگین	فراوانی	والدین	
۰/۰۹۲	۲۹۵	۱/۶۹۱	۰/۵۴۱	۳/۴۹	۱۵۴	پدر	محتوا و آموزش
			۰/۵۷۸	۳/۳۹	۱۸۶	مادر	
۰/۰۷۰	۲۹۰	۱/۸۰۲	۰/۶۵۸	۳/۵۹	۱۵۰	پدر	ارزشیابی
			۰/۶۶۳	۳/۴۵	۱۸۵	مادر	
۰/۳۳۹	۳۰۰	-۰/۹۵۸	۰/۶۳۷	۳/۶۸	۱۵۵	پدر	روش تدریس نوین
			۰/۵۶۵	۳/۷۶	۱۹۰	مادر	

مطابق جدول فوق که نتایج تحلیل یافته‌های فرضیه‌ها را نشان می‌دهد، مقدار t محاسبه شده در مقایسه با مقدار بحرانی در سطح $P \leq 0.05$ معنادار گزارش نشد، و بین دو گروه والدین اختلافی مشاهده نمی‌شود، بنابراین اولیا، نگرش یکسانی در مورد وضعیت محتوا، ارزشیابی و روش تدریس نوین درس تربیت‌بدنی و ورزش داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که بیشتر از ۶۸ درصد از آزمودنی‌ها، تدوین کتاب درسی را برای درس تربیت‌بدنی و ورزش در حد زیاد و خیلی زیاد ضروری عنوان کردند. در تحقیقات مرور شده سجادی (۱۳۶۸) ۸۹ درصد از معلمان، در تحقیق فلاح (۱۳۸۰) ۶۷ درصد از اولیا، در تحقیق آدینه‌ای (۱۳۷۸) ۷۷ درصد از معلمان و ۸۹

درصد از مدیران، و در تحقیق انوشه (۱۳۸۶) بیش از ۵۰ درصد از اولیا، تدوین کتاب درسی را برای درس تربیت‌بدنی و ورزش ضروری داشته‌اند. مظفری (۱۳۸۴)، هم‌تی‌نژاد (۱۳۶۹)، خبیری (۱۳۷۶) نیز در مطالعات خود به نتایج مشابهی دست یافتند. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد، حدود ۵۹ درصد از آزمودنی‌ها، نبودن معلم تحصیل‌کرده تربیت‌بدنی را از مشکلات اصلی درس تربیت‌بدنی و ورزش ذکر کرده‌اند. این نتیجه با یافته مطالعات نمازی‌زاده (۱۳۵۳)، دقیقه رضایی (۱۳۷۱)، سجادی (۱۳۶۸)، رشیدی (۱۳۷۵)، لطیفی (۱۳۷۲) همخوانی دارد. کوزه‌چیان (۱۳۷۶)، آدینه‌ای (۱۳۷۸)، مظفری (۱۳۸۴)، انوشه (۱۳۸۶) و هاردمن و مارشال (۱۹۹۰) نیز در مطالعات خود به نتایج مشابهی دست یافتند. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد، ۳۹/۸۵ درصد از اولیا، تقویت حسّ مسؤولیت‌پذیری را به وسیله معلم تربیت‌بدنی و ورزش، در حدّ زیاد و خیلی زیاد ارزیابی نمودند. این یافته با نتایج یافته‌های انوشه (۱۳۸۶) و دیویس (۱۹۹۷) همخوانی دارد. یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که بیشتر از ۸۳ درصد از اولیای دانش‌آموزان، تأثیر برگزاری آزمون‌های آمادگی جسمانی بر بهبود آمادگی جسمانی و حرکتی فرزندشان را در حدّ زیاد و خیلی زیاد توصیف نموده‌اند. بالای ۷۳ درصد از اولیا، دستیابی فرزندشان به اهداف تربیت‌بدنی را از نتایج آزمون‌های ورزشی در حدّ زیاد و خیلی زیاد توصیف نموده‌اند. بیشتر از ۴۸ درصد از اولیا، اذعان نموده‌اند که معلم درس تربیت‌بدنی فرزندشان به ارزیابی و امتحان درس تربیت‌بدنی (در حدّ زیاد و خیلی زیاد) اهمیت می‌دهند. بیشتر از ۴۵ درصد از اولیا در حدّ زیاد و خیلی زیاد اذعان نموده‌اند که معلم تربیت‌بدنی فرزندشان به پیشرفت دانش‌آموزان از نظر آمادگی جسمانی نمره می‌دهند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش انوشه (۱۳۸۶) همخوانی دارد. از طرفی یافته‌های پژوهش حاضر با پژوهش مظفری (۱۳۸۴) مغایرت داشت. در یافته او، فقط ۲۷ درصد از معلمان نمره درس تربیت‌بدنی و ورزش را به افزایش آمادگی جسمانی دانش‌آموزان اختصاص می‌دهند. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد، بیش از ۴۶ درصد از اولیای دانش‌آموزان در حدّ زیاد و خیلی زیاد اذعان نموده‌اند که معلم تربیت‌بدنی به پیشرفت دانش‌آموزان از نظر یادگیری مهارت‌های ورزشی نمره می‌دهد. پژوهش‌های مرور شده در این زمینه: انوشه (۱۳۸۶) ۴۶ درصد از اولیا و در یافته مظفری (۱۳۸۴) اکثریت معلمان (۹۲ درصد) به پیشرفت دانش‌آموزان از نظر یادگیری مهارت‌های ورزشی نمره می‌دادند. گور پیلون و شنتون^۱ (۱۹۷۶) به ارزشیابی درس تربیت‌بدنی و ورزش مدارس ابتدایی انگلستان شامل پیشرفت دانش‌آموزان در درس تربیت‌بدنی اشاره می‌کنند. هاردمن و مارشال (۱۹۹۰) در مطالعه وضعیّت تربیت‌بدنی ۲۶ کشور جهان، یکی از تفاوت‌های بین برنامه‌های تعیین‌شده و اجراشده را عدم ارزشیابی رسمی عنوان کرده است. و همچنین یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد، استقبال اولیا از روش تدریس نوین (تلفیقی)، ۷۹ درصد در حدّ زیاد و خیلی زیاد بوده است که با یافته مطالعات مظفری (۱۳۸۴) هماهنگی داشت؛ ولی با نتیجه یافته‌های انوشه (۱۳۸۶) همخوانی نداشت و همچنین، حدود ۸۷ درصد اولیا، تأثیر این نوع روش تدریس در ایجاد پویایی و نشاط، افزایش میزان

آمادگی جسمانی و یادگیری مهارت را در حدّ زیاد خیلی زیاد ارزیابی نموده‌اند. مظفّری (۱۳۸۴) و انوشه (۱۳۸۶) نیز در مطالعات خود به نتایج مشابهی دست یافتند. هم‌چنین یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد، بیشتر از ۵۳ درصد از اولیا، امکانات و وسایل ورزشی مورد نیاز برای برنامه تلفیقی را در حدّ گزینه کم و خیلی کم انتخاب نموده‌اند که با نتیجه مطالعات انوشه (۱۳۸۶) مطابقت داشت؛ ولی با نتیجه مطالعات مظفّری (۱۳۸۴) که در حدّ گزینه متوسط اعلام شده بود، همخوانی نداشت.

نتایج مقایسه نگرش والدین نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین نگرش آن‌ها وجود ندارد. در تبیین این فرضیه‌ها می‌توان چنین بیان کرد، با توجه به نتایج تحقیق حاضر و تحقیقات مرور شده، برای بهبود وضعیت درس تربیت‌بدنی و ورزش، تدوین کتاب درسی و استفاده از معلّم تحصیل کرده در اجرای برنامه‌ریزی صحیح و اصولی، اجتناب‌ناپذیر است که این می‌تواند باعث مثبت‌تر شدن نظرات والدین و دیگران نسبت به این درس شود؛ هم‌چنین هر دو آن‌ها بر اهمّیت ارزشیابی درس تربیت‌بدنی و ورزش تأکید داشتند. با توجه به تأثیری که برگزاری آزمون‌های آمادگی جسمانی بر بهبود آمادگی جسمانی و حرکتی دانش‌آموزان دارد، درس تربیت‌بدنی نیز همانند سایر دروس برای رسیدن به اهداف تربیت‌بدنی نیاز به ارزشیابی و تعیین نمره دارد. اگر اولیا و معلّمان درس تربیت‌بدنی با هم هماهنگ باشند، بدین صورت که فعالیت‌های خارج از مدرسه نیز ارزشیابی گردد، تأثیر آن به مراتب بیشتر می‌شود و بدین وسیله کمبود ساعات این درس جبران می‌شود. و هم‌چنین با توجه به نتایج تحقیق حاضر و نتایج یافته مطالعات مظفّری و انوشه در استفاده از روش تدریس تلفیقی در مدارس ابتدایی و تأثیر آن در ایجاد پویایی و نشاط و یادگیری بهتر دروس دیگر و یادداری طولانی آن و به افزایش ساعات درس تربیت‌بدنی که اولیا، این امر را در حدّ بالا تأیید و تأثیر آن را در حدّ زیاد و خیلی زیاد توصیف نموده‌اند، این آگاهی والدین و آحاد جامعه به این حقایق، باعث ایجاد نگرش مثبت و تحقق اهداف تربیت‌بدنی و ورزش در مدارس ابتدایی می‌شود.

با توجه به مجموع اطلاعات به دست آمده، پیشنهاد می‌شود با توجه به اهمّیتی که اولیا به ارزشیابی درس تربیت‌بدنی و ورزش می‌دهند، معلّمان این درس با همکاری اولیا، نمره‌ای هم به فعالیت‌های خارج از مدرسه دانش‌آموزان اختصاص دهند تا دانش‌آموزان برای ادامه فعالیت‌های حرکتی و ورزش خارج از مدرسه، تشویق و ترغیب شوند و هم‌چنین پیشنهاد می‌شود مسؤولان و کارشناسان تربیت‌بدنی، طرح درس استاندارد و کتاب درس تربیت‌بدنی برای دانش‌آموزان و هم‌چنین برای دبیران به عنوان راهنمای تدریس این درس تدوین کنند و با توجه به استقبال اولیا از روش تدریس نوین در به کارگیری این روش در مدارس ابتدایی اقدام نمایند.

منابع و مأخذ

۱. آدینه‌ای، پروانه. (۱۳۷۸). «توصیف نظرات مدیران و معلمان و دانش‌آموزان مدارس ابتدایی دخترانه شهرستان اراک پایه‌های چهارم و پنجم درباره چگونگی اجرای درس تربیت‌بدنی در مدارس مذکور». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی (ص ۲۳).
۲. انوشه، سروناز. (۱۳۸۶). «بررسی دیدگاه اولیای دانش‌آموزان مدارس ابتدایی شهر تهران نسبت به وضعیت فعلی درس تربیت‌بدنی و ورزش». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقات.
۳. اصل سعیدی‌پور، سعید. (۱۳۷۳). «بررسی وضعیت تربیت‌بدنی در مدارس استان خوزستان». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تربیت‌معلم.
۴. جلیلی، قوام‌الدین. (۱۳۶۹). «بررسی عوامل مانع پیشرفت درس تربیت‌بدنی در مقطع راهنمایی در شهر باخران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، برنامه‌ریزی دانشگاه تربیت‌معلم تهران.
۵. خبیری، محمد. (۱۳۷۶). «تجزیه و تحلیل نظرات تعدادی از معلمان ورزش دوره ابتدایی مدارس تهران در مورد زنگ ورزش و پیشنهادهای اصلاحی». مجموعه مقالات دومین کنگره علمی ورزش مدارس با تأکید بر دوره ابتدایی تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش.
۶. دقیقه رضایی، سعید. (۱۳۷۱). «بررسی وضعیت تربیت‌بدنی در مدارس پسرانه استان خراسان». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تربیت‌معلم.
۷. رشیدی، احمد. (۱۳۷۵). «توصیف و تحلیل وضعیت درس تربیت‌بدنی در آموزشگاه‌های پسرانه و دخترانه آموزش و پرورش منطقه مهدی‌شهر و شه‌میرزاد از دیدگاه مدیران و معلمان تربیت‌بدنی». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تربیت‌مدرس.
۸. رضایی، مهین. (۱۳۷۴). «بررسی نگرش والدین به ورزش دانش‌آموزان دختر ابتدایی مدارس تبریز». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تبریز.
۹. سجادی، نصرالله. (۱۳۶۸). «بررسی نحوه اجرای درس تربیت‌بدنی در مدارس ابتدایی آموزش و پرورش مناطق بیستگانه تهران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تربیت‌مدرس.
۱۰. شیرمحمدزاده، محسن. (۱۳۷۶). «بررسی و ارزشیابی تدریس درس تربیت‌بدنی در مدارس (دخترانه و پسرانه) استان آذربایجان شرقی». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تربیت‌معلم.
۱۱. فلاح‌علی‌آبادی، محسن. (۱۳۸۰). «توصیف و مقایسه نگرش مدیران و اولیا مدارس راهنمایی و متوسطه شهر یزد نسبت به درس تربیت‌بدنی». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی.

۱۲. کاشف، میرمحمد. (۱۳۷۱). «بررسی و تجزیه و تحلیل وضعیت برنامه‌های جاری تربیت‌بدنی مدارس استان آذربایجان غربی». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تربیت معلم تهران.
۱۳. کوزه‌چیان، هاشم. (۱۳۷۶). «ضرورت بازنگری اساسی درس تربیت‌بدنی در دوره ابتدایی». مجموعه مقالات دومین کنگره علمی ورزش مدارس با تأکید بر دوره ابتدایی تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش.
۱۴. لطیفی، حجّت‌الله (۱۳۷۲). «بررسی و ارزشیابی وضعیت کنونی درس تربیت‌بدنی در شهرستان دزفول». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تربیت مدرس.
۱۵. مظفری، سیدامیراحمد. (۱۳۸۴). «وضعیت اجرای درس تربیت‌بدنی و ورزش سه پایه اول مدارس ابتدایی کشور». طرح پژوهشی معاونت تربیت‌بدنی و تندرستی وزارت آموزش و پرورش (ص ۸، ۳۶، ۴۵، ۴۸، ۵۵).
۱۶. نمازی‌زاده، مهدی و همکاران. (۱۳۵۳). «توصیف وضعیت تربیت‌بدنی در دبستان‌های استان سیستان و بلوچستان و استان مرکزی».
۱۷. همّتی‌نژاد، مهرعلی. (۱۳۶۹). «تجزیه تحلیل و ارزشیابی برنامه‌های تربیت‌بدنی مدارس متوسطه استان گیلان». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تربیت مدرس.
18. Davis. kathryn L. (1997). Chinese national curriculum in physical Education, in ICHPER. SD journal. Vol. XXXIII, NO3, spring 1997.
19. Guerpillon & shenton. (1976). Physical Education and sports Curriculum at school in, comparative studies in physical Education: France, The place of sport in Education, Report by the Physical Education Association of Great Britain and Northern Ireland.
20. Hardman, ken & Marshall, Joe. (2000). World-wide Survey of the state and status of school Physical Education. Summary of findings, European Physical Education review, Volume 6, No. 3, P. 203-229.
21. Jones, robin. (1999). Sport and Physical Education in school and university, in: Sport and Physical Education in china, Riordan, James&jones. Robin, Editors, International society for comparative Physical Education and Sport ISCPES. London: E & FN Spon.
22. Tannehill, debroh and others. (1999). Journal of teaching in Physical Education. PP 406-20.